

Zde v Evropě si téměř neuvědomujeme, že to, co nyní probíhá na Blízkém východě, je skutečná válka. Tomu odpovídá i příslušná taktika a strategie. Hamas útočí na izraelská města raketami a izraelské vojsko se k nim probíjí s posláním je zničit.

Izraelské obranné síly byly určeny k vedení krátkých konvenčních válek, a to až do počátku druhé palestinské intifády před čtyřmi léty, kdy začaly postupně přizpůsobovat svou strukturu, vybavení, výcvik a vojenskou doktrínu k vedení vleklého konfliktu nízké intenzity. Náčelník štábu tzv. Izraelských obranných sil však považuje současný konflikt za „subkonvenční“ válku, protože zahrnuje vedle konfliktu nízké intenzity také teroristické a protiteroristické operace a různé formy gerilového boje.

Přestože Izraelské obranné síly měly zkušenosti z dřívějšího asymetrického boje na západním břehu řeky Jordánu, v pásmu Gazy a i v Libanonu, byly překvapeny rozsáhlým násilím, které vypuklo v září roku 2000. Byl zahájen ozbrojený boj proti izraelským silám, který se vyvinul v rozsáhlý teror uvnitř Izraele.

Izraelské obranné síly v roce 2002 obsadily západní břeh řeky Jordánu, kde probíhaly nepřetržité boje, hlavně v hustě osídlených palestinských městech. Dosavadní izraelská doktrína rychlých a rozhodných úderů proti konvenčním silám nebyla za nové situace vhodná, stejně jako nebyla vhodná jejich dosavadní taktika a způsob myšlení. Izraelské obranné síly jednaly rychle a zahájily přípravy k řešení konfliktu. Všechny jejich zdroje, hlavně zpravodajství a průzkum, včetně vybavení a personálu, byly zasazeny do boje a po osmnácti měsících vedly k pozitivním výsledkům.

Podařilo se zmařit 90 procent plánovaných palestinských útoků proti Izraeli. Počet sebevražedných útoků v Izraeli vedených převážně ze západního břehu řeky Jordán se značně snížil. Motivace teroristických organizací zůstala vysoká, avšak jejich praktické možnosti se značně snížily.

Západní břeh řeky Jordánu byl od Izraele oddělen ochrannou zdí vybavenou dokonalým pozorovacím systémem za účelem znemožnit infiltraci do Izraele a předcházet teroristickým útokům.

Účinnost ochranné zdi je vysoká: nejen že brání nekontrolovanému vstupu do Izraele, ale také umožňuje Izraelským obranným silám ve spolupráci s civilní Všeobecnou bezpečnostní službou zatknout sebevražedné atentátníky již před přiblížením k ochranné zdi.

Izraelská Všeobecná bezpečnostní služba zpravidla neposkytovala zpravodajské údaje jiným organizacím, avšak v uplynulých čtyřech letech navázala úzkou spolupráci s Izraelskými obrannými silami, kterým poskytuje zpravodajské údaje, definuje cíle a stanoví jejich priority, a dokonce vojenským silám doporučuje metody operací. Pracovníci Všeobecné bezpečnostní služby působí jako zpravodajští důstojníci pozemního vojska. Velitelé brigád a praporů spolupracují s civilními protějšky Všeobecné bezpečnostní služby.

Na velitelském stanovišti Všeobecné bezpečnostní služby působí její orgán pro agenturní zpravodajství v jedné místnosti s důstojníkem ozbrojených sil pro snímkový průzkum. Velitelé letectva a speciálních sil si vzájemně předávají informace z různých průzkumných senzorů a koordinují operace pro zkrácení času mezi zjištěním a zničením časově náročných cílů na několik minut. To je důležité nejen pro konflikty nízké intenzity, nýbrž i pro konvenční válku. Umožňuje negovat časovou dimenzi cílů a jednat v důležitých prostorech nejen jako pozorovatelé, ale také jako útočníci. Pojem „útočícího pozorovatele“ vyjadřuje propojení průzkumu a palby.

Izraelské letectvo využívá hlavně palebné mohutnosti bojových vrtulníků AH-64 Apache a AH-15 Cobra. V budoucnosti mají tento úkol převzít bezpilotní bojová letadla, kombinující dlouhou dobu letu a schopnost přesných úderů.

Izraelské obranné síly během tohoto konfliktu vyvinuly efektivní střediska velení a průzkumu propojené s různými senzory, včetně bezpilotních letadel. Je možno přenášet obrazy mezi stálými velitelskými stanovišti a veliteli. V roce 2000 byl zřízen „polní zpravodajský sbor“ pro získávání zpravodajských údajů a jejich stálý přenos na teritoriální velitelství. Všeobecná bezpečnostní služba a Izraelské obranné síly rozšířily svoje možnosti spojovacího průzkumu pro dokonalé pokrytí válčiště nevelké rozlohy, přičemž nezanedbávají agenturní průzkum jako optimální zpravodajský zdroj.

Tyto možnosti usnadnily vedení pozoruhodných operací zaměřených na likvidaci teroristů a na zbavení teroristických organizací jejich vedení. Tentýž tok zpravodajských údajů každou noc vyvolal desítky drobných operací, na nichž se podílely stovky vojáků.

Na počátku konfliktu neexistovala ani doktrína, ani metody pro boj v konfliktu nízké intenzity v obydlených městských oblastech. Situace se měnila každý den a bylo nutno nalézat možná řešení jedinečných situací. Bojové jednotky se učily během boje a jejich poznatky vyústily do účelné doktríny. Byl vytvořen ad hoc systém výcviku pro získání poučení z okamžitých situací, pro přeměnu poučení do metody a pro předání metody jiným jednotkám.

Protože ulice ve městech byly zaminovány a opatřeny nástrahami, a protože bylo nutno vyloučit vlastní ztráty i ztráty mezi obyvatelstvem, byla přijata myšlenka prorážet průchody ve zdech, a tak se vyhnout ulicím a zároveň překvapit nepřítele. Metoda se osvědčila, byla přijata a zařazena do výcvikového programu.

Tanky se ve městech používají jednotlivě jako mobilní pevnůstky pro pozorování a palebnou podporu pěchoty.

Osvědčilo se zatýkání v noci, spojené s obklíčením domů a míst, kde se nacházeli podezřelí teroristé.

Většina izraelských jednotek má nyní zkušenosti, které byly dříve považovány za výlučné pro speciální síly.

Veškeré vojenské kurzy, od základních výcvikových kurzů až po kurzy vyšších velitelů, se soustřeďují na konflikt nízké intenzity. Téměř všechny bojové jednotky mají zkušenosti z působení pod palbou. Pro výcvik v boji ve městě bylo zřízeno cvičiště, které je maketou palestinského sídla a ve výstavbě je podobné cvičiště pro stupeň praporu. Nevýhodou je, že existují jednotky, které nejsou vycvičeny v konvenčním boji. Přestávek mezi operacemi se používá k výcviku jednotek. V roce 2004 každá jednotka absolvovala cvičení v rámci praporu a některé jednotky v rámci brigády.

Během konfliktu bylo zdokonaleno pancéřování obrněných vozidel a zlepšeno vybavení bojových jednotek prostředky osobní ochrany. Málo chráněná vozidla byla nebo budou

nahrazena odolnějšími. Byl zvýšen počet ostřelovačů. Byl zaveden obrněný buldozer odolný proti minám a nástrahám.

Izraelské obranné síly, které byly dříve závislé na zálohách, se postupně mění v profesionální armádu se snižující se úlohou záložních jednotek. Bylo zřízeno šest mechanizovaných pěších praporů a každému z nich byl přidělen úsek na západním břehu řeky Jordánu. Důkazem, že stále existuje izraelská „armáda lidu“, jsou vojáci základní služby pravidelně zařazováni do bojových jednotek.

V souvislosti s výstavbou ochranné zdi a rozšířením zpravodajského pokrytí je pro palestinské organizace stále obtížnější infiltrovat do Izraele. Proto jsou útoky těchto organizací stále častěji zaměřeny na izraelské jednotky na palestinském území.

Nelze tvrdit, že palestinské povstání bylo poraženo, avšak Izrael dosáhl toho, že toto povstání změnilo zásadně svou povahu: Palestinci postupně upouštějí od rozsáhlé teroristické kampaně a přecházejí ke gerilové taktice.

Nicméně vzhledem k surovým metodám boje obě strany postupně ztrácejí legitimitu svých akcí a projevují se na nich známky únavy.

Pramen: Alon Ben-David. "Israel's Low Intensity Conflict Doctrine."
Jane's Defence Weekly, č. 35/2004.
(nas)

Válka není pokračováním politiky jinými prostředky. Svět by bylo snadné pochopit, kdyby toto Clausewitzovo rčení bylo pravdivé. Clausewitz, pruský veterán napoleonských válek, který využil svá léta v důchodu k napsání knihy, jejímž osudem bylo, aby se stala tou vůbec nejslavnější knihou o válce – nazvanou *O válce* –, ve skutečnosti napsal, že válka je pokračováním „politických styků“ (des politischen Verkehrs) „vmíšením jiných prostředků (mit Einmischung anderer Mittel)“. Němčina originálu vyjadřuje tuto myšlenku daleko jemněji a komplexněji než anglická slova, jimiž je tak často citována. V obou jazycích je však Clausewitzova myšlenka neúplná. Předpokládá existenci států, státních zájmů a rozumové kalkulace, jak by měly být prosazeny. Avšak válka je o mnoho tisíciletí starší než státy, diplomacie a strategie.

John Keegan: Historie válečnictví
Beta-Dobrovský, Ševčík
Praha - Plzeň 2004